

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Paradigma v pojetí sociální práce

Autor práce: Bc. Renata Petrášková

Obor studia: Etika v sociální práci

Posudek vypracoval: PhDr. Jan Samohýl, Th.D.

Datum: 4. 5. 2015

Ve své diplomové práci studentka zpracovává zajímavé téma: „paradigma v pojetí sociální práce“. Práce je poměrně přehledná a systematická. Také je napsána srozumitelně a čitavě, gramaticky a stylisticky čistě. Rozsah 84 stran splňuje předepsané požadavky. Práce se řídí metodickými pomůckami ke zpracování závěrečných prací na TF JU. Poznámkový aparát je volen dobře s ohledem na citovanou literaturu, komplikace odborné literatury je na slušné úrovni.

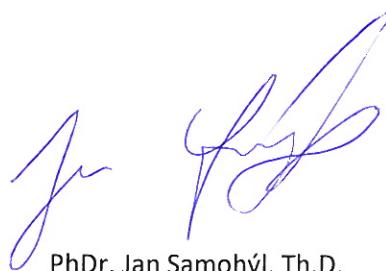
Po obsahové stránce autorka řeší především dva problémy, které ne vždy s sebou plně korelují. Prvním tématem je představení a částečné zhodnocení teorie vědy podle knihy T. S. Kuhna „Struktura vědeckých teorií“. Studentka se podrobně věnuje zhodnocení knihy, je potřeba ovšem podotknout, že její přístup od s. 10 do s. 23 spíše připomíná výpisky a jen ojediněle nechává promluvit alternativní pohled (Parusníková, Holzbachová). Toto částečně napravuje kapitolou 1.1.8., kde se zhostila velmi úspěšně i kritiky Kuhna. Autorka se nevyvarovala drobných nedostatků: „beletrismy“ (s. 23 – jak tomu často bývá...), formálních nedostatků (s. 25 – lépe číslovku vypisovat či pozn. č. 198 – nedostatečný odkaz). V úvodu s. 8 kriticky operuje s pojmem „kumulativismus“, který by si zasloužil více vysvětlit.

Druhé téma je paradigmata v sociální práci. Po obsahové a metodické stránce považuji tuto část, přesněji spor o status spol. věd a vědeckost v soc. práci, za nejzdařilejší (kapitola 2. 1. a 2. 2). Očekávané řešení, tedy jak je to s paradigmaty v soc. práci (kapitola 2. 3.) bylo pro mě mírným zklamáním. Studentka spíše popisuje přístupy k soc. práci a řeší identitu či status soc. práce. To se týká i navrhovaných modelů (jsou to užívané pojmy v soc. práci?), které jsou z mého pohledu méně rozpracované a nabízené možnosti pohledů paradigmat jsou využity jen okrajově. Tedy kapitola 2. 4. a především „tři malá paradigmata“ na třech stranách se mi zdá jako málo využitý potenciál z předchozích kapitol (podotýkám, že oponent není odborníkem na soc. práci).

To je vidět i ve shrnutí (s. 63), kdy výsledky se zdají jako poměrně slabé. „Pokud máme z předložených typologií vyhodnotit prvky, které má paradigmata v pojetí sociální práce s Kuhnovským paradigmatem společné, nebo naopak kterými se od sebe oba typy paradigmát odlišují, lze konstatovat následující: nebylo zjištěno, že by sociální práce v současnosti disponovala pouze jedním paradigmatem, ale existují zde alespoň tři odlišné přístupy označované jako tři malá paradigmata, která se odlišují svými filozofickými východisky a odpovídají třem typům sociální práce.“ Tedy onen stručný a povrchní popis od s. 44 do s. 46. Musím zmínit i mé nejasnosti, co míní studentka filosofickými východisky (viz tabulka s. 70, především soc. dem jako filosofický základ). Dále autorka s určitou erudití a znalostí popisuje spíše identitu sociální práce a stručně představuje další autory (Musil, Banksová, Levická). Jako nejslabší hodnotím kapitolu 3 – vybrané pojmy. Přesně není zřejmý klíč a smysl výběru. Tato kapitola již do konceptu příliš nezapadá a zdá se mi metodicky jakoby „navíc“. Téma sociálního fungování, životní situace, politika či přístup ke klientovi by si zasloužily vlastní rozpracování a vztah k paradigmám mi není zcela jasný. Bez komentáře překopírovaný „Etický kodex“ uvádí oponenta v úžas (s. 76 až s. 78). Studentka se často opakuje a text ztrácí jednotnou linii, ovšem oponent opět podotýká, že téma DP není jeho odborným oborem. Je otázkou, zdali cíle zmíněné v závěru DP byly plně naplněny. Přesto se domnívám, že sledovaný cíl práce studentka v zásadě splnila.

Diplomovou práci Bc. Renata Petrášková „Paradigma v pojetí sociální práce“ doporučuji k obhajobě před odbornou komisí, (navrhovaná známka: velmi dobře, podle úrovně obhajoby).

PhDr. Jan Samohýl, Th.D.